

Αύγουστος

Μήνας συμφορών για τον Ελληνισμό

Μέρος Γ΄

του Αντιναυάρχου (ε.α.), Ξενοφώντος Μαυρογιάννη

Το ήσυχο λιμανάκι της Κερύνειας πριν την εισβολή (από την έκδοση του ΥΕΘΑ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ»).

Η εισβολή στην Κύπρο

Στις 20 Ιουλίου 1974, ημέρα Σάββατο, ανήμερα της γιορτής του Ηλιού του Προφήτου, ο ραδιοφωνικός σταθμός της Κύπρου ξεκινούσε την εκπομπή του με το συνηθισμένο καθημερινό πρόγραμμα. Η τουρκική εισβολή είχε ήδη αρχίσει από το πρώτο φως, αλλά στην αγουροξυπνημένη Κύπρο κανένα μέτρο δεν είχε ληφθεί ακόμη. Ο ουρανός του νησιού ήταν φορτωμένος εχθρούς. Και η θάλασσα ήταν φορτωμένη εχθρούς. Αυτοί που βρίσκονταν στην εξουσία δεν φαίνεται να είχαν αντιληφθεί τι γινόταν γύρω τους.

Σε λίγο ο ραδιοφωνικός σταθμός θα μετέδιδε έκτακτο δελτίο ειδήσεων που πληροφορούσε για την τουρκική εισβολή, την κήρυξη γενικής επιστράτευσης και κατέληγε: «όλοι οι Έλληνες θα προασπίσωμεν το πάτριον έδαφος μέχρι και της τελευταίας ρανίδος του αί-

ματός μας». Ακολούθησε αργότερα έκτακτο πολεμικό ανακοινωθέν.

Δεν ήταν μία συνηθισμένη απόβαση όπως αυτές που γνωρίζουμε. Στους εισβολείς, μέχρι να φθάσουν στις ακτές της Κυρήνειας, επικρατούσε σύγχυση και αγωνία για την αντίσταση που θα συναντούσαν.

Από τις 05.25 τουρκικά αεροσκάφη είχαν αρχίσει να προσβάλλουν κατά κύματα την περιοχή της Κυρήνειας, το μεσαιωνικό φρούριο του λιμανιού, στρατόπεδα της Εθνοφρουράς, Σταθμούς Επιτήρησης, ραντάρ, το αεροδρόμιο της Λευκωσίας, το στρατόπεδο της ΕΛ-ΔΥΚ, το Στρατηγείο του ΓΕΕΦ. Αλλά και στόχους που δεν είχαν καμία σχέση με την άμυνα του τόπου. Η πρωτεύουσα του νησιού υπήρξε ένας απ' αυτούς με θύματα άοπλους πολίτες και εκτεταμένες καταστροφές σε κατοικίες, σχολικά κτίρια, νοσοκομεία, εκκλησίες. Τα

σχολεία υπήρξαν «προσφιλείς» στόχοι των τουρκικών βομβαρδισμών. Το ψυχιατρείο δέχθηκε φοβερά πλήγματα και οι νεκροί δεκάδες. Ξενοδοχεία, κατοικίες, δάση, δεν υπήρξε τίποτα που να σεβάστηκαν οι εισβολείς. Αλεξιπτωτιστές έπεσαν στους θύλακες της Λευκωσίας, στην περιοχή Κιόνελλι, Γερόλακου και Μιας Μηλιάς. Τα αντιτορπιλικά βομβάρδιζαν τις βόρειες ακτές του νησιού, γύρω από την Κυρήνεια. Η «ειρηνευτική επιχείρηση», που είχε εξαγγείλει ο Τούρκος Πρωθυπουργός Ετσεβίτ λίγο πριν την εισβολή, είχε αρχίσει.

«Μην αντιστέκεστε. Ερχόμαστε να αποκαταστήσουμε τη συνταγματική τάξη», έλεγε στους Κυπρίους. Οι Κύπριοι όμως αντιστέκονταν και μαζί μ' αυτούς και οι Ελλαδίτες ακολουθώντας την ιαχή των προγόνων τους που έφθανε από τα έγκατα της αιματοποτισμένης μαρτυρικής γης. Στρατιώτες,

ναύτες, καταδρομείς, μάχονταν κατά του «Αττίλα».

Αυτή την ονομασία είχαν επιλέξει οι Τούρκοι στρατοκράτες για την επιχείρησή τους που θα κατέλυε την ελευθερία ενός περήφανου λαού, ενός ανεξάρτητου κράτους-μέλους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

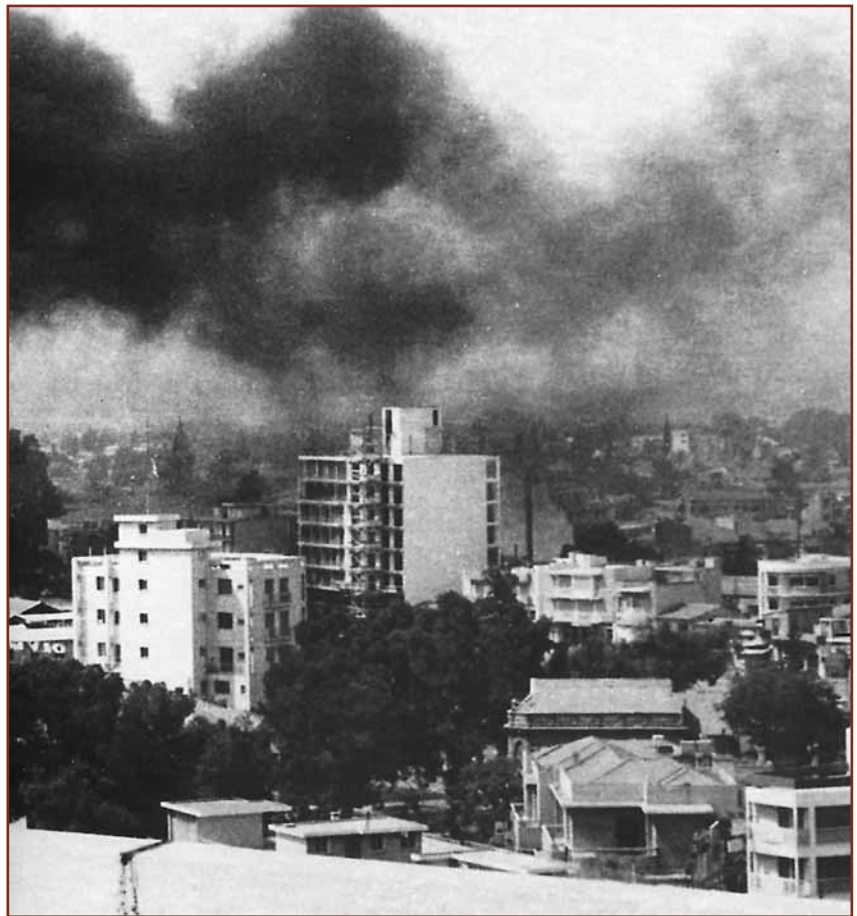
Ο Αττίλας, όπως γνωρίζουμε, ήταν βασιλιάς των Ούννων από το 434 μέχρι το 453 μ.Χ. Στην αρχή βασιλεύσε μαζί με τον αδελφό του Μπλέντα τον οποίο δολοφόνησε για να γίνει μονοκράτορας. Ήταν βάνουσσος και φιλόδοξος και ήθελε να κατακτήσει τον κόσμο. Λόγω της βαρβαρότητας και του ορμητικού και βίαιου χαρακτήρα του, η Ιστορία τον ονόμασε «Μάστιγα του Θεού». Για το θάνατό του υπάρχουν ολόκληροι θρύλοι που αναφέρουν ότι δολοφονήθηκε από σωματοφύλακά του ή από Ουννίδα κόρη που είχε βιάσει.

Στις 22 Ιουλίου επιτεύχθηκε κατάπαυση του πυρός και στις 25 Ιουλίου άρχισαν στη Γενεύη οι εργασίες της Τριμερούς Διάσκεψης και επαναλήφθηκαν στις 26 με κύριο θέμα την ολοσχερή κατάπαυση του πυρός στο Νησί. Οι συνελθόντες υπουργοί των Εξωτερικών ήταν: εκ μέρους της Ελλάδος ο Μαύρος, ο Κάλλαχαν της Βρετανίας και ο Γκιούνες της Τουρκίας.

Ο Έλληνας υπουργός των Εξωτερικών μόλις έφθασε κατήγγειλε στους δημοσιογράφους την τουρκική δολιότητα: «Αυτήν ακριβώς την στιγμήν» είπε «τουρκικά δυνάμεις παραβιάζουν την κατάπαυση του πυρός. Αυτήν την στιγμήν η Τουρκία αποβιβάζει δυνάμεις εις την Κύπρον ακριβώς τώρα... Είναι αδύνατον να προχωρήσωμεν, άνευ εγγυήσεως ότι η κατάπαυσις του πυρός θα καταστεί σεβαστή». Η Διάσκεψη κατέληξε, την πρώτη εκείνη περίοδο, στην υπογραφή κειμένου που χαρακτηρίστηκε «Διακήρυξις της Γενεύης» και αναγνώριζε: την αυτονομία των δύο Κοινοτήτων της Κύπρου, την παραμονή των τουρκικών δυνάμεων στο έδαφος που κατέκτησαν, την αποχώρηση της Εθνοφρουράς από τους τουρκικούς θύλακες και τη δημιουργία «ζώνης ασφαλείας» που ουσιαστικά διχοτομούσε το Νησί.

Από την επομένη, σχεδόν, άρχισαν να φθάνουν ειδήσεις από την Κύπρο ότι οι Τούρκοι παραβίαζαν την εκεχειρία και προωθούσαν τις θέσεις τους.

Στις 8 Αυγούστου, κάτω από βαριά ατμόσφαιρα και υπό το κράτος αβεβαιότητας και απαισιοδοξίας, ξανάρχισε στη Γενεύη η δεύτερη φάση της διάσκεψης. Την κρίσιμη εκείνη εποχή δημοσιεύσαν στην Ουάσιγκτον άρθρο του Αμερικανού σχολιαστού Jack Anderson που

Η Λευκωσία βομβαρδίζεται (από την έκδοση του ΥΕΘΑ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ»).

αποκάλυπτε πως ο Κίσινγκερ βοήθησε την Τουρκία να πετύχει τη διχοτόμηση της Κύπρου. Πολύ αργότερα και ο Τάσκα - Αμερικανός πρεσβευτής στην Ελλάδα την εποχή της εισβολής - όταν βρισκόταν εκτός υπηρεσίας πλέον, ισχυρίσθηκε ότι κατέβαλε, τότε, ανεπιτυχή προσπάθεια να πείσει τον Κίσινγκερ να επέμβει για να εμποδίσει την τουρκική εισβολή.

Πληροφορίες από τη Γενεύη ανέφεραν ότι η διάσκεψη οδηγείτο σε οριστικό ναυάγιο. Οι Τούρκοι είχαν ήδη προωθήσει τις θέσεις τους μέσα στον ελληνικό τομέα, παρά την πράσινη γραμμή της Λευκωσίας. Πράγματι, τις πρωινές ώρες της 14ης Αυγούστου, ημέρα Τετάρτη, κάτω από τελειώς δραματικές συνθήκες, η Διάσκεψη της Γενεύης ναυάγησε. Η δεύτερη φάση των επιχειρήσεων των Τούρκων, ο «Αττίλας II», για να ολοκληρώσουν το κατακτητικό τους έργο, είχε ήδη αρχίσει.

Ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών κ. Μαύρος, μιλώντας μετά τη γνωστοποίηση των νέων βομβαρδισμών στην Κύπρο, δήλωσε: «Αυτό το οποίον συνέβη σήμερα την αυγή, αποτελεί στίγμα διά τον πολιτισμένον κόσμον. Ένα μόνον προηγούμενον έχει εις την νεωτέραν

ιστορίαν. Την ιαπωνική επίθεσιν εναντίον του Pearl Harbour. Αυτήν την στιγμήν, ενώ εις την τράπεζαν της Διασκέψεως της Γενεύης συνεζήτει με ημάς ο υπουργός των Εξωτερικών της Τουρκίας διά την εξεύρεσιν λύσεως του Κυπριακού προβλήματος, τα τουρκικά στρατεύματα τα οποία απεβιβάσθησαν παρανόμως εις την Κύπρον και των οποίων την απομάκρυνσιν εξήτησε το Συμβούλιον Ασφαλείας, είχαν αρχίσει εκτεταμένας επιχειρήσεις εναντίον αμάχων πληθυσμών εις την Κύπρον».

Ο υπουργός Εξωτερικών της Βρετανίας χαρακτήρισε την Τουρκία ως κίνδυνο για την ειρήνη του κόσμου. Με την τουρκική ενέργεια καταρρακώθηκαν όλοι οι θεσμοί. Πρώτον ο ΟΗΕ τις αποφάσεις του οποίου τόσο ιταμώς εξευτελίζει η Τουρκία. Δεύτερον το NATO το οποίο, αντί να προστατεύσει τα μέλη του από έξωθεν επίθεση, αποδείχθηκε ανίκανο να προλάβει ένοπλη σύρραξη μεταξύ δύο μελών.

Κατόπιν αυτού οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις αποσύρθηκαν από το στρατιωτικό σκέλος του NATO.

Οι εισβολείς, κατά τη δεύτερη φάση της «ειρηνευτικής τους επιχείρησης» με τους 40.000 άνδρες εφοδιασμένους

Αμμόχωστος. Η πόλη φάντασμα (από την έκδοση του ΥΕΘΑ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ»).

Ληλασίες και καταστροφές (από την έκδοση του ΥΕΘΑ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ»).

με σύγχρονα μέσα και με περισσότερα από 200 άρματα μάχης και την υποστήριξη της πολεμικής τους αεροπορίας που δεν είχε αντίπαλο, δεν άφησαν τίποτα όρθιο.

Από την άλλη, οι Κύπριοι, που ήξεραν από τις καταστροφές που είχαν πάθει στην πρώτη εισβολή και χωρίς ουσιαστική βοήθεια από τη μητέρα Ελλάδα λόγω αδυναμίας, είχαν περιορισμένα περιθώρια αντίστασης. Παρόλα αυτά κατά τον άνισο αυτόν αγώνα πρόβαλαν ηρωική αντίσταση με εκατόμβες των Ελληνοκυπρίων και Ελλαδιτών υπερασπιστών του κυπριακού εδάφους.

Οι Τούρκοι σκότωναν, αδιάκριτα, όσους εύρισκαν μπροστά τους, βασάνιζαν απάνθρωπα, βίαζαν κάθε γυναίκα, κι αυτές ακόμη τις έγκυες!

Απερίγραπτες ωμότητες, φρικτή αιχμαλωσία όσων έπεφταν στα χέρια τους. Τα ανθρώπινα θύματα υπολογίζονται σε 2.000 άτομα, κατά το πλείστον άμαχοι που σκοτώθηκαν εν ψυχρώ από τους εισβολείς.

Ενώ τα τουρκικά στρατεύματα κατά τη συμφωνηθείσα στις 22 Ιουλίου κατάπαυση του πυρός βρίσκονταν 5 μίλια δυτικά της Κυρήνειας, προωθήθηκαν ύπουλα και κατέλαβαν την πόλη. Οι κά-

τοικοί της, που σήμερα είναι πρόσφυγες, δεν έπαυσαν να προσβλέπουν στο «νόστιμον ήμαρ» για να γυρίσουν στα σπίτια τους.

Η Αμμόχωστος καταλήφθηκε και σήμερα είναι ακατοίκητη, σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. Είναι μία πόλη –φάντασμα και αποτελεί απαγορευμένη ζώνη για τους 40.000 Ελληνοκύπριους που ζούσαν εκεί πριν από την εισβολή.

Η Λευκωσία, η «πόλη των Λευκών Θεών», έχει το θλιβερό προνόμιο να είναι σήμερα η τελευταία διαμελισμένη πρωτεύουσα, μέσα στην τελευταία διαμελισμένη χώρα της Ευρώπης.

Από την τουρκική εισβολή 200 χιλιάδες Ελληνοκύπριοι ξεριζώθηκαν από τις πατρογονικές τους εστίες και αναγκάστηκαν να γίνουν πρόσφυγες μέσα στον ίδιο τους τον τόπο, εγκαταλείποντας τα σπίτια και τις περιουσίες τους στα χέρια των Τούρκων. Οι κατακτητές, έκτοτε, περιφρονούν προκλητικά τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. που επιτάσσουν την αποχώρηση των στρατευμάτων –που ακόμη και σήμερα είναι περί τις 30.000– και των εποίκων, την επιστροφή των προσφύγων στα σπίτια τους και τη λειτουργία ενός βιώσιμου κυπριακού κράτους.

Η τύχη 1.619 Ελληνοκυπρίων, αποτέλεσμα της εισβολής, εξακολουθεί να αγνοείται. Πολλοί απ' αυτούς θεάθηκαν σε κατεχόμενες περιοχές ή σε στρατόπεδα αιχμαλώτων στην Τουρκία. Υπάρχουν αδιάφευστες μαρτυρίες και φωτογραφικά ντοκουμέντα που φαίνονται συλλήψεις ανθρώπων, μεταφορά τους με αυτοκίνητα και κράτησή τους σε τουρκικές φυλακές και στρατόπεδα. Η Τουρκία αρνείται να δώσει στοιχεία σχετικά με την τύχη τους.

Τα καταληφθέντα από τους Τούρκους εδάφη κατά την εισβολή έφθασαν στο 38% της κυπριακής γης, έναντι του Τουρκοκυπριακού πληθυσμού που δεν ξεπερνούσε το 18%. Μετά την εισβολή η Τουρκία επιδόθηκε εντατικά στην αλλοίωση της δημογραφικής σύνθεσης του νησιού, μεταφέροντας χιλιάδες εποίκους από την Ανατολία.

Σήμερα η Κυπριακή Δημοκρατία είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Τουρκία έχει αρχίσει τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις για να γίνει κι αυτή μέλος. Μέχρι το φθινόπωρο του 2006 είχε την υποχρέωση να επεκτείνει την τελωνειακή σύνδεση με την Κυπριακή Δημοκρατία, δηλαδή να ανοίξουν τα τουρκικά λιμάνια και αεροδρόμια για τα κυπριακά πλοία και αεροσκάφη την οποία όμως αρνείται.

Υπάρχουν πληροφορίες ότι μεθο-

δεύεται, σήμερα, προεξάρχουσας της Βρετανίας, που εκφράζει πιστά την αμερικανική άποψη στους κόλπους της Ε.Ε., παράταση της τελωνειακής σύνδεσης της Τουρκίας και παραπομπή του ζητήματος για ένα χρόνο αργότερα, μετά τις προεδρικές εκλογές στην Τουρκία την άνοιξη του 2007 και τις βουλευτικές το φθινόπωρο του ίδιου χρόνου.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προκειμένου να αποφανθεί σχετικά με την υποχρέωση της Τουρκίας να εφαρμόσει το πρωτόκολλο για την τελωνειακή σύνδεση. Κατά πληροφορίες η Κομισιόν έχει αποδεχθεί στο παρασκήνιο την προσφυγή και, παρά το γεγονός ότι η ετυμηγορία του δικαστηρίου θα είναι ασφαλώς θετική για την Κυπριακή Δημοκρατία, το θέμα θα παραπεμφθεί μετά το φθινόπωρο του 2007. Η Λευκωσία δεν συζητά, αυτή τη στιγμή τουλάχιστον, το ενδεχόμενο αυτό. Για να αρθεί τυχόν αδιέξοδο αποδέχεται επαναλειτούργια του λιμανιού της Αμμοχώστου υπό την εποπτεία της Ε.Ε. ή του ΟΗΕ, με ταυτόχρονο όμως άνοιγμα της κλειστής πόλης στους νόμιμους κατοίκους της, γεγονός που αρνείται η Άγκυρα.

Η αντιευρωπαϊκή στροφή της Τουρκίας και ο κίνδυνος «εκτροχιασμού του ευρωπαϊκού της τρένου», βρίσκονται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της ελληνικής διπλωματίας εν αναμονή της έκθεσης προόδου της Κομισιόν (24 Οκτωβρίου 2006). Ο Έλληνας πρωθυπουργός στη συνάντηση που είχε (11 Σεπτεμβρίου 2006) στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής Ευρώπης – Ασίας με τον προεδρεύοντα του Συμβουλίου Φινλανδία ομόλογό του, ζήτησε από την προεδρία να ασκήσει πίεση στην Άγκυρα, ώστε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει έναντι της Ε.Ε.

Οι περιουσίες και τα σπίτια των Ελληνοκυπρίων στα κατεχόμενα, παράνομα έχουν περιέλθει όλα αυτά τα χρόνια στα χέρια των Τούρκων εποίκων οι οποίοι τα εκμεταλλεύονται και τα μοσχοπουλάνε σε αλλοδαπούς. Προκλητική θα μπορούσε να χαρακτηριστεί απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Βρετανίας που πάρθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 2006 για τις ελληνοκυπριακές περιουσίες. Το ζεύγος των Βρετανών Όραμς είχε καταδικαστεί από κυπριακό δικαστήριο για την παράνομη κατοχή της ιδιοκτησίας του Μελέτη Αποστολίδη στην κατεχόμενη Λάπηθο όπου το ζεύγος έκτισε πολυτελή έπαυλη και διαμένει τα τελευταία χρόνια. Οι Όραμς με δικηγόρο τη Σέρι Μπλερ –σύζυγο του

Στο πεδίο της μάχης (από την έκδοση του ΥΕΘΑ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ»).

Βρετανού πρωθυπουργού – προσέφυγαν στο Ανώτατο Βρετανικό Δικαστήριο το οποίο αποδέχθηκε να μην εγγραφεί σε βρετανικό δικαστήριο η απόφαση που εκδόθηκε από το κυπριακό δικαστήριο για παράνομη εκμετάλλευση από το ζεύγος της ελληνοκυπριακής γης. Αυτό δικαιώνει όσους έχουν επενδύσει –και είναι πολλοί– ή θέλουν να επενδύσουν στην κατεχόμενη Κύπρο. Οι δικηγόροι πάντως του Μελέτη Αποστολίδη εξέφρασαν την αισιοδοξία τους ότι θα δικαιωθούν στην έφεση που έχουν υποβάλει. Την πίστη για τη δικαίωση αυτών και όλων των Ελληνοκυπρίων εκφράζουν τα λόγια του αείμνηστου Νίκου Κρανιδιώτη σε ποίημά του: «Θα σταθούμε στη γη που μας γέννησε με τη μνήμη εκείνων που διάβηκαν».

Έχουν περάσει 32 χρόνια από την εισβολή και ο εφιάλτης ξεπροβάλλει πολλές φορές μπροστά μας. Κάθε χρόνο το μυαλό κολλάει στη μαύρη επέτειο που έφερε τους Τούρκους στο νησί της Αφροδίτης.

Για πολλούς η περιπέτεια αυτή είναι σαν να έληξε μόλις χθες. Αυτοί που γνωρίζουν πράγματα και καταστάσεις, «έμπλεοι πάσης τιμής», αφέθηκαν στις αναμνήσεις τους μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. Άλλοι πάλι, με βαθιές και μεγάλες πληγές που άφησε ο πόλεμος, κυκλοφορούν ανάμεσα μας, ψυχικά ράκη, με σακούλες ψυχοφάρμακα προσπαθώντας με το θολό μυαλό τους να δώσουν απάντηση στα πολλά πώς και γιατί. Τους βλέπουμε μερικές φορές –συνήθως στις επε-

τείους– να ζητούν από την πολιτεία να αναγνωρίσει το αυτονόητο. Τον αγώνα τους στην Κύπρο.

Η ελευθερία της Κύπρου ανεστάλη το σωτήριο έτος 1974 μ.Χ. Ο «Αττίλας» που χρόνια караδοκούσε, με την αβελτηρία ορισμένων, εισέβαλε στο νησί πατώντας σε πτώματα και ερμώνοντας. Μπροστά στα μάτια όλου του κόσμου συντελέστηκε ο χαλασμός. Στην ολόμαυρη ράχη της Κύπρου, εγκλωβισμένοι, αγνοούμενοι. Και οι νεκροί, κάτω από το χόμα της! Η ιστορία μάς διδάσκει. Αρκεί να ξέρουμε να τη διαβάσουμε!

Επίλογος

Οι τρεις συμφορές της νεότερης ιστορίας του Έθνους μας που συνέβησαν κατά το μήνα Αύγουστο –Μικρασιατική καταστροφή (1922), τορπιλισμός της Έλλης (1940), «Αττίλας II» (1974)– συνετέλεσαν στο να κάνουμε ένα τεράστιο άλμα, σε υπομονή, σε καρτερία, σε προσπάθεια, στο να ατσαλώσουμε τις ψυχές και τη θέλησή μας.

Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή, η εγκατάσταση στον ελλαδικό χώρο και η απορρόφηση 1.500.000 προσφύγων της Ιωνίας, του Πόντου, της Πισιδίας, της Θράκης της Καππαδοκίας και άλλων περιοχών, ενίσχυσε τη ζωτικότητα του Έθνους και αύξησε την πολιτιστική παρουσία των Ελλήνων σ' ολόκληρο τον κόσμο. Η μεταβολή δεν έγινε αμέσως αντιληπτή. Σταδιακά έγινε συνείδηση η επίδραση από τη μεταβολή αυτή στα εθνικά, κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά δεδομένα.

Η τύχη 1619 Ελληνοκυπρίων και Ελλαδιτών εξακολουθεί να αγνοείται (από την έκδοση του ΥΕΘΑ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ»).

Πόσες πηλγές υπάρχουν στην ψυχή αυτού του παιδιού; (από την έκδοση του ΥΕΘΑ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ»).

Ο αείμνηστος Σπ. Μαρκεζίνης γράφει στην ιστορία του: «Από το 1922, αρχίζει εντελώς νέα – μοναδική δε – περίοδος ελληνικής ιστορίας. Έως τότε η Ελλάς είχε συνήθως δισπύσσον ύπαρξιν. Ελλάς ελευθέρα και Ελ-

λάς εκτός συνόρων, κατά πάγιον δε κανόνα η δεύτερα Ελλάς ήτο μεγαλύτερα της πρώτης. Μόνον εις την σύντομον περίοδον της κυριαρχίας του Μεγάλου Αλεξάνδρου και την Βυζαντινήν τής ακμής υπάρχει μία Ελλάς. Ο

κανών είναι, μικρά κοιτίς η οποία αποτελεί Μητέρα, και αχανής έκτασις διασποράς, σποραδικώς εις την Δύσιν και συμπαγώς και σταθερώς εις την καθ' ημάς Ανατολήν ». Και αλλού γράφει: «Μετά γενεάς δεν θα ομιλούμεν πλέον διακρίνοντας την αρχαίαν ιστορίαν της Ελλάδος από της Ελληνιστικής και της Βυζαντινής. Αλλά φθάνοντες εις την νεωτέραν ιστορίαν, μετά το 1922, θα έχωμεν πλέον την σχέσιν με την παλαιάν μας ιστορίαν, όπως η Ιταλία με την Ρώμην, ή ακόμη με τας μεσαιωνικάς ιταλικάς πόλεις».

Ο πόλεμος του '40, όπως είπαμε και πριν, ουσιαστικά άρχισε εκείνο το πρωινό του Δεκαπενταύγουστου του 1940 όταν το εϋδρομο «Έλλη», που είχε καταπλεύσει στην Τήνο για να λάβει μέρος στον εορτασμό της Μεγαλόχαρης, βυθίστηκε έξω από το λιμάνι που ήταν αγκυροβολημένο από το ιταλικό υποβρύχιο «Delfino». Οι πρώτοι μας νεκροί, ναυτικοί, σκεπάστηκαν από τα μυρωμένα κύματα της Τήνου.

Για τους νεκρούς αυτούς, σαν μνημόσυνο και για όσους βρίσκονται σήμερα στη ζωή από το πλήρωμα, μα πολύ περισσότερο για τους νέους που πρέπει να γνωρίζουν τα γεγονότα των ένδοξων εκείνων ημερών, γράφονται οι γραμμές αυτές. Στον αγώνα του 1940-1941 το Έθνος πολέμησε ενωμένο, και οι μαχητές, αλλά και ο άμαχος πληθυσμός. Επαναλήφθηκε το φαινόμενο του 1912-1913 γιατί ο Έλληνας πολέμουσε υπέρ βωμών και εστιών. Στον πόλεμο αυτό πολέμησε η νέα Ελλάδα, η Ελλάδα που δημιουργήθηκε μετά τη Μικρασιατική καταστροφή.

Για την εισβολή στην Κύπρο γράφει ο Δ. Καρδιανός στο βιβλίο του «Αττίλας». «Αυτό που συνέβη στην Κύπρο αποτελεί ιστορικό γεγονός ασυλληπτού τραγικότητος, συναφές προς το οποίον, κατ' αναλογίαν, μόνον εις την Άλωσιν και εις την Μικρασιατικήν καταστροφήν, δύναται να ανευρεθεί».

Αν ο Αύγουστος ήταν ο μήνας των συμφορών για την Ελλάδα των τελευταίων 80 χρόνων, οι υπόλοιποι μήνες ήταν οι μήνες της περισυλλογής και της δημιουργίας.

Δεν βλάπτει ποτέ να γυρίζει κανείς μία-μία τις σελίδες της Ιστορίας για να διαβάσει το παρελθόν. Μόνο κερδισμένος θα βγει απ' αυτή την ανάγνωση. Αρκεί να ξέρει να διαβάσει!!!

ΤΕΛΟΣ